

Inschrijvingsstrook

Studiedag "Diabetes en depressie, een zorgelijk samenspel" – 7 mei 2010

- Ik schrijf me in en betaal € 45 vóór 26 maart 2010
- Ik schrijf me in en betaal € 55 vanaf 26 maart 2010 (terugsturen vóór 30 april 2010)

Naam + voornaam : .....

Adres : .....

Tel.: .....

E-mail : .....

Organisatie : .....

Praktische informatie

DE STUDIEDAG GAAT DOOR OP DE REMYSITE –
REMYLAAN 4B TE 3018 WIJGMAAL

WEGBESCHRIJVING:

Wij zijn heel makkelijk bereikbaar met de trein – het station van Wijkmaal ligt nog geen 50 m verwijderd.

Met de wagen volg je de volgende route:

Als je uit de richting van Hasselt komt:

Op de kruising E314 - E313 (klaverblad Lummen) volg je richting Brussel-Leuven (E314). Je volgt de E314-autoweg tot aan afrit 20 Kessel-Lo, Wilsela, Putkapel. Dan ga je rechtsaf..

Aan de eerste verkeerslichten ga je linksaf en rij je een brug onder. Na het tunneltje rij je de 1ste straat rechts in en blijf je rechts aanhouden, de vaart op je linkerkant. De 1ste straat slaat u rechtsaf, op uw linkerkant ligt de Remysite.

Als je uit de richting van Brussel komt:

Je neemt de E40-autoweg.

Ter hoogte van Leuven neem je de E314 richting Hasselt tot afrit 20 Kessel-Lo, Wilsela, Putkapel, dan linksaf.

Aan de eerste verkeerslichten ga je linksaf en rij je een brug onder. Na het tunneltje rij je de 1ste straat rechts in en blijf je rechts aanhouden, de vaart op je linkerkant. De 1ste straat slaat u rechtsaf, op uw linkerkant ligt de Remysite.

Parkeren doe je bij voorkeur aan het station van Wijkmaal. Het aantal parkeerplaatsen is beperkt.

Sprekers

Dr. L.C. Lemmens
Onderzoeker
Centrum voor Preventie en Zorgonderzoek
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Bilthoven – Nederland

Dr. M. Boesten - le
Huisarts
Kaderarts Diabetes
Landgraaf – Nederland

Dr. F. Pouwer
Medisch psycholoog
Programmaleider Diabetes en Hypertensie
CoRPS, Tilburg University
Tilburg – Nederland

Remylaan 4b - 3018 Wijkmaal-Leuven
tel. 016/24 39 75 - fax 016/24 39 71
zorgsaam@zorgsaam.be - www.zorgsaam.be

“Diabetes en depressie,
een zorgelijk samenspel”

Vrijdag 7 mei 2010

Remysite

Remylaan 4b te 3018 Wijkmaal

Diabetes en depressie

Op zoek naar de link tussen beide

Dat er een link is tussen diabetes en depressie, weten gezondheidswerkers al langer dan vandaag. Nu zijn er ook wetenschappelijke studies die deze ervaringswijsheid ondersteunen.

In een Nederlands onderzoek wordt aangetoond dat depressie vaker voorkomt bij mensen met diabetes dan bij mensen zonder diabetes.

Mensen met een depressie hebben 60 % méér kans op diabetes, en mensen met diabetes hebben 15 % méér kans op een depressie. Deze percentages liggen hoger bij mannen dan bij vrouwen.

JOS VAN MOORHEM

www.josvanmoorhem.be

Dagprogramma 7 mei 2010

09u00 Onthaal en koffie

09u30 Inleiding van de dag, Carla Durllet, voorzitter

09u35 **Diabetes en depressie, een zorgelijk samenspel**
Dr. Lidwien Lemmens

Mensen met diabetes krijgen vaker een depressie dan mensen zonder diabetes. Diabetespatiënten met een depressie hebben meer kans op complicaties en een slechtere kwaliteit van leven. Uit internationaal onderzoek blijkt dat zorgverleners depressieve klachten bij diabetespatiënten niet goed herkennen en behandelen. We hebben onderzocht hoe door Nederlandse zorgverleners met depressieve klachten van diabetespatiënten wordt omgegaan.

Vraagstelling

10u30 **Diabetes en depressie, leefstijl en medicatie**
Dr. Maril Boesten - Ie

Wanneer moet men als zorgverlener denken aan een mogelijke depressie bij een patiënt met diabetes? Deze vraag wordt overlopen aan de hand van casussen uit de eigen huisartsenpraktijk. Wat zijn bij diabetes en depressie de (medicamenteuze) behandelingsmogelijkheden van de huisarts?

Vraagstelling

11u30 Koffiepauze

12u00 **Signalering en diagnostiek, een dipje of depressie?**
Dr. Frans Pouwer

Depressie komt relatief vaak voor bij mensen met diabetes (10 – 30 %). Co-morbide diabetescomplicaties verhogen het risico op depressie, maar depressie zelf verhoogt ook het risico op de ontwikkeling van diabetescomplicaties.

Depressie kan bij diabetespatiënten gelukkig effectief behandeld worden, met gedragstherapie en/of anti-depressieve medicatie. Maar: depressie wordt vaak niet herkend. Te sterke focus op depressie kan ten koste gaan van de aandacht voor andere belangrijke emotionele problemen zoals diabetes-specifieke stress of angstklachten.

Vraagstelling

12u45 Afsluiting met broodjesbuffet en gelegenheid tot napraten

Deelnemersprijs:

€ 45 indien u inschrijft en betaalt vóór 26 maart 2010
€ 55 indien u inschrijft en betaalt vanaf 26 maart 2010

Te storten op het rekeningnummer 730-0041025-87 van Zorg-Saam met vermelding van naam + 07/05/10.

U kan voor een bedrag van € 45 (vóór 26 maart 2010) of van € 55 (vanaf 26 maart 2010) gebruik maken van opleidingscheques.

Zorg-Saam
MZA

Remylaan 4b

3018 Wilrijk-Leuven